

Voordracht voor de raadsvergadering van
25 januari 2017

Jaar	2017
Afdeling	1
Nummer	0
Publicatiedatum	<vrije tekst griffie>
Agendapunt	<vrije tekst griffie>
Datum besluit B&W	6 december 2016

Onderwerp

Vaststellen van het Welstandskader Zuidasdok

Met deze voordracht stellen wij u voor het volgende besluit te nemen:

Tekst van openbare besluiten
wordt gepubliceerd

De gemeenteraad van Amsterdam

Gezien de voordracht van burgemeester en wethouders,

besluit

1. kennis te nemen van de inspraakreacties die over het concept Welstandskader Zuidasdok naar voren zijn gebracht;
2. in te stemmen met de Nota van Beantwoording inspraakreacties Welstandskader Zuidasdok;
3. het advies van het dagelijks bestuur van de bestuurscommissie van Stadsdeel Zuid op het concept Welstandskader Zuidasdok over te nemen;
4. het Welstandskader Zuidasdok, met in achtneming van de wijzigingen zoals genoemd in de Nota van Wijzigingen Welstandskader Zuidasdok, vast te stellen.

Wettelijke grondslag

Artikel 12a, eerste lid, van de Woningwet (de bevoegdheid van de gemeenteraad tot het vaststellen van beleidsregels waarin de criteria zijn opgenomen die het bevoegd gezag toepast bij de beoordeling of het uiterlijk en de plaatsing van een bouwwerk voldoet aan redelijke eisen van welstand).

Bestuurlijke achtergrond

Aanleiding

Op 9 juli 2012 hebben het Rijk, de Gemeente Amsterdam, de Stadsregio Amsterdam en de Provincie Noord-Holland een voorkeursbeslissing genomen over het project Zuidasdok. Deze is vastgelegd in de Bestuursovereenkomst Zuidasdok (projectscope en financiële afspraken) en de Structuurvisie Zuidasdok (juridisch-planologische uitgangspunten). Voor de knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel is in de Bestuursovereenkomst overeengekomen dat deze in een gecombineerde aanpak met het project Zuidasdok worden voorbereid en gerealiseerd waarbij de aanpak van de knooppunten voor rekening en risico van het Rijk komt. Het Welstandskader Zuidasdok ziet mede op de viaducten en kunstwerken in deze knooppunten. Op 17 oktober 2012 heeft uw gemeenteraad unaniem ingestemd met de voorkeursbeslissing Zuidasdok. De Structuurvisie Zuidasdok is nader uitgewerkt in het Ambitiedocument Zuidasdok (april 2014) waarin de richting voor planuitwerking en aanbesteding is opgenomen. Op 16 juni 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met

het kredietbesluit Zuidasdok en de criteria voor de Economisch Meest Voordelige Inschrijving ten behoeve van het starten van de dialoofase van de aanbesteding. Op 18 maart 2016 heeft de minister het Tracébesluit Zuidasdok getekend. Op 20 april 2016 is het bestemmingsplan Zuidasdok door uw gemeenteraad vastgesteld. Hiermee is voorzien in het juridisch-planologisch kader waarbinnen het project Zuidasdok kan worden gerealiseerd. Het Welstandskader Zuidasdok is in lijn is met het contract dossier zoals dat door alle opdrachtgevende partijen is geaccordeerd en vrijgegeven voor de aanbesteding.

Procedure

Conform de Woningwet en de gemeentelijke inspraakverordening heeft het concept Welstandskader Zuidasdok gedurende de periode 30 augustus 2016 – 10 oktober 2016 ter inzage gelegen voor inspraak. In totaal zijn vier inspraakreacties ontvangen (zie verder 'Onderbouwing besluit').

Afstemming heeft plaatsgevonden met het Ambtelijk Team Zuidas (ATZ) en het Directeurenteam Zuidas (DTZ), bestaande uit V&OR, Ruimte en Duurzaamheid, Grond en Ontwikkeling, Metro en Tram, Bestuursdienst (Ba, DMC, DJZ) en Ingenieursbureau. De rve's zijn inhoudelijk akkoord. Stadsdeel Zuid heeft advies uitgebracht (zie verder 'Onderbouwing besluit').

Het welstandskader is besproken met de supervisor Zuidas. De supervisor is akkoord.

Het welstandskader is besproken met de Commissie voor de Welstand en Monumenten Amsterdam. De Commissie is akkoord.

Onderbouwing besluit

Ad 1 en 2. Inspraakreacties

Naar aanleiding van de terinzagelegging van het concept Welstandskader Zuidasdok zijn vier inspraakreacties ontvangen. De vier inspraakreacties zijn binnen de inspraaktermijn ontvangen en in de 'Nota van Beantwoording inspraakreacties Welstandskader Zuidasdok' van een reactie voorzien.

Op enkele punten hebben de inspraakreacties geleid tot wijzigingen van het Welstandskader Zuidasdok. Dit betreft de wijziging van enkele verouderde afbeeldingen en de eis dat transparante onderdelen niet reflecterend mogen zijn. Ook zijn een aantal technische en redactionele wijzigingen doorgevoerd. Zo is de verhouding van het Welstandskader Zuidasdok ten opzichte van de andere welstandnota's in de inleiding verduidelijkt. Voor een integraal overzicht van de wijzigingen en de reden hiertoe, wordt verwezen naar de 'Nota van Wijzigingen Welstandskader Zuidasdok'.

Ad 2. Advies Stadsdeel Zuid

In het kader van maatschappelijk overleg is het Stadsdeel Zuid om advies gevraagd. Het dagelijks bestuur van Stadsdeel Zuid heeft geadviseerd om speciale aandacht te besteden aan de sociale veiligheid en verlichting van de langzaamverkeerverbindingen tussen de Antonio Vivaldistraat en het Beatrixpark en het Piet Kranenbergpad.

Naar aanleiding van het advies van het Stadsdeel is het belang van sociale veiligheid

in de voornoemde onderdoorgangen in het welstandskader extra benadrukt. Voor een integraal overzicht van de wijzigingen wordt verwezen naar de 'Nota van Wijzigingen Welstandskader Zuidasdok'.

Ad 4. Vaststellen van het Welstandskader Zuidasdok

Het algemene Amsterdamse welstandskader voor de toetsing van omgevingsvergunningen (bouwplannen) is vastgelegd in de welstandsnota "De schoonheid van Amsterdam" (2013). Voor bepaalde gebieden, die sterk aan verandering onderhevig zijn, zijn gebiedsgerichte welstandskaders vastgesteld. Voor Zuidas is dit de "Welstandsnota Zuidas" (2011). De Welstandsnota Zuidas is primair gericht op ontwikkeling van vastgoed, terwijl het project Zuidasdok met name het realiseren van infrastructurele ingrepen betreft. Dit Welstandskader Zuidasdok geeft de criteria weer, waaraan de aanvragen om omgevingsvergunningen voor de bouw van Zuidasdok worden getoetst. Het Welstandskader Zuidasdok is een uitwerking van de welstandsnota De Schoonheid van Amsterdam 2016 voor het projectgebied van Zuidasdok voor zover gelegen binnen de gemeente Amsterdam waarbij beide kaders, voor zover relevant, van toepassing zijn. Voor Zuidas is in december 2011 de Welstandsnota Zuidas vastgesteld. Het Welstandskader Zuidasdok is na vaststelling van toepassing in het projectgebied van Zuidasdok dat binnen de grenzen van de Zuidas ligt en niet de Welstandsnota Zuidas.

Voor de volgende typen bouwwerken zijn in het Welstandskader Zuidasdok welstandscriteria opgesteld:

- civiele kunstwerken die betrekking hebben op de inpassing en ondertunneling van de A10 Zuid en de knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel, te weten nieuwe snelwegviaducten, bruggen over Amstel en Schinkel, tunnelmonden en dienstgebouwen, geluidwering en grondkeringen.
- bouwwerken op en aan de openbaarvervoerterminal Amsterdam Zuid, te weten de stationspassages in de openbaarvervoerterminal (te verbreden Minervapassage en de nieuwe Brittenpassage), de plintbebouwing (winkels en horeca), beschutting (passages, perronkappen en losse luifels), gebouwde fietsenstallingen, technische installaties, hekwerken en opkomst- en wachtgebouwen voor tram- en metrochauffeurs.

Het welstandskader voldoet aan de gestelde ambities om een groene corridor van knooppunt tot knooppunt te ontwikkelen, een zorgvuldige inpassing van de grondkeringen en geluidschermen te realiseren en een hoogwaardige inrichting en uitstraling van de openbaarvervoerterminal en openbare ruimte.

	Financiële paragraaf		
Grondexploitatie: Ja/Nee		Totale omvang krediet:	€
		Financiële dekking:	
Investering: Ja/Nee		Totale omvang krediet:	€
		Afschrijvingstermijn:	
		Gebruikt rentepercentage:	%
		Looptijd krediet:	
Is de regeling kredieten van toepassing: Ja/Nee		Omvang aangevraagd krediet (excl BTW)	€

Regeling Risicovolle Projecten van toepassing: Ja/Nee						
Zijn er risico's en zo ja, hoe worden deze beheerst?						
	Financiële gevolgen					
	Jaar T	T+1	T+2	T+3	T+4	Volgnummer
Kapitaallasten						
Overige exploitatielasten						
Baten						
Saldo ten laste van de algemene middelen						
Waarvan nog niet gedekt						

Toelichting

Dit besluit heeft geen financiële consequenties.

Geheimhouding

n.v.t.

Stukken

Meegestuurd

1. Welstandskader Zuidasdok
2. Nota van Beantwoording inspraakreacties Welstandskader Zuidasdok
3. Nota van Wijzigingen Welstandskader Zuidasdok
4. Ingediende inspraakreacties (4 stuks)
5. Adviesbrief Stadsdeel Zuid

Ter inzage gelegd

1. Welstandskader Zuidasdok
2. Nota van Beantwoording inspraakreacties Welstandskader Zuidasdok
3. Nota van Wijzigingen Welstandskader Zuidasdok
4. Ingediende inspraakreacties (4 stuks).
5. Adviesbrief Stadsdeel Zuid

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Zuidasdok, I. Visser, telefoon: 06 11377748, e-mail: i.visser@zuidasdok.nl.

Het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam

A.H.P. van Gils, secretaris

E.E. van der Laan, burgemeester

Nota van Beantwoording

Inspraakreacties Welstandskader Zuidasdok

Versie: concept

Datum: 15 november 2016

Status: geaccordeerd bij raadsbesluit d.d.

Inleiding

Het concept van het Welstandskader Zuidasdok heeft in de periode van 30 augustus 2016 tot en met 10 oktober 2016 ter inzage gelegen waarbij eenieder de mogelijkheid had om een inspraakreactie over het concept welstandskader naar voren te brengen. In totaal zijn vier inspraakreacties ontvangen. Alle vier de inspraakreacties zijn binnen de inspraaktermijn ontvangen. In onderhavige Nota van Beantwoording zijn de inspraakreacties van een reactie voorzien en is aangegeven of de inspraakreactie heeft geleid tot aanpassing van het Welstandskader Zuidasdok. In de Nota van Wijzigingen Welstandskader Zuidasdok is een overzicht van de wijzigingen ten opzichte van het concept Welstandskader Zuidasdok opgenomen.

Van de volgende adressanten is een inspraakreactie ontvangen:

- I. Vereniging Vogelwerkgroep Amsterdam (hierna: VVA)
- II. Vereniging Vrienden van het Beatrixpark (hierna: VVB)
- III. Vereniging Beethovenstraat-Parnassusweg (hierna: VBP)
- IV. Ondernemersvereniging ORAM (hierna: ORAM)

I.	Vereniging Vogelwerkgroep Amsterdam	
1.	De VVA verzoekt om in het welstandskader voor te schrijven dat reclameborden niet in de groene corridor worden toegestaan.	Het Welstandskader Zuidasdok is een specifieke uitwerking van de stedelijke welstandsnota 'De Schoonheid van Amsterdam' (2016) en vervangt voor het Zuidasdokgebied binnen de Zuidas de Welstandsnota Zuidas (2011). Voor reclame-uitingen binnen Zuidas, waarin het Zuidasdokgebied gedeeltelijk is gelegen, gelden onverkort de welstandscriteria uit de bijlage van de Amsterdamse welstandsnota 'De Schoonheid van Amsterdam'. Met het Welstandskader Zuidasdok wordt niet beoogd om wijzigingen aan te brengen in de stedelijke welstandscriteria voor reclame-uitingen of reclame geheel uit te sluiten. De verhouding ten opzichte van de geldende welstandsnota's zal in het Welstandskader Zuidasdok duidelijker worden aangegeven.
2.	In het welstandskader wordt de nadruk gelegd op een transparante uitvoering van de bouwwerken. Het is algemeen bekend dat transparant of reflecterend glas in sommige situaties een dodelijk gevaar voor vogels oplevert. De VVA mist het criterium dat wel in het Welstandskader A10-Oost is opgenomen, te weten dat op alle transparante constructies vogelmarkeringen conform de DWW-wijzer 2004-104 van de Rijkswaterstaat moeten worden aangebracht. De vereniging wijst erop dat door het Rijk en de gemeenteraad is toegezegd dat in het ecologisch werkprotocol voor Zuidasdok zal worden opgenomen dat op alle transparante geluidschermen vogelmarkeringen worden aangebracht conform de DDW-wijzer 2004-104. De vereniging verzoekt om dit criterium ook toe te voegen aan het welstandskader.	Het welstandskader beperkt zich tot criteria die in het kader van de Woningwet en dan in het bijzonder welstand, van belang zijn. De veiligheid van vogels is onder meer gewaarborgd in het Tracébesluit Zuidasdok, dat voorschrijft dat een ecologisch werkprotocol wordt opgesteld alvorens met de werkzaamheden wordt aangevangen. In dit protocol dient opgenomen te worden dat op de transparante geluidschermen vogelmarkeringen conform de DWW-wijzer worden aangebracht. Ook in de eisen die aan de aannemer van Zuidasdok worden gesteld, is voorgeschreven dat transparante geluidschermen dienen te worden voorzien van vogelmarkeringen. Bovendien zal in het definitieve welstandskader worden toegevoegd dat glas niet reflecterend mag zijn.
3.	Een welstandscriterium ten aanzien van transparant glas in de gevels van gebouwen en in de buitenruimte behorende bij de gebouwen, ontbreekt volgens de VVA ten onrechte. In het welstandskader dient opgenomen te worden dat glas (in de gevels van gebouwen en in de buitenruimte) niet reflecterend of spiegelend mag zijn.	Naar aanleiding van de inspraakreactie wordt in paragraaf 3.5 en paragraaf 4.3 van het Welstandskader Zuidasdok de eis opgenomen dat glas niet reflecterend mag zijn.

II.	Vereniging Vrienden van het Beatrixpark	
1.	De VVB vindt het welstandskader te abstract en niet concreet genoeg. Zij voorziet dat bij de uitwerking van het kader nog onwenselijke wijzigingen zullen worden aangebracht, zoals de aanleg van een toegangsweg voor de geplande bebouwing.	De criteria die het welstandskader stelt, zijn niet vrijblijvend maar juist richtinggevend voor het uiteindelijke ontwerp. Een nadere invulling van de begrippen wordt niet nodig en niet wenselijk geacht om de aannemer de ruimte te bieden voor zijn eigen ontwerp. Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor bouwen zal het bevoegd gezag, in dit geval het college van burgemeester en wethouders, het ontwerp toetsen aan het welstandskader. Het bevoegd gezag zal hierbij advies inwinnen bij de Commissie voor Monumenten en Welstand. Deze commissie bestaat uit onafhankelijke deskundigen op het gebied van stedenbouw, architectuur en architectuurhistorie. De commissie toetst het plan aan de welstandscriteria en waarborgt dat het uiteindelijke ontwerp past binnen de uitgangspunten zoals verwoord in het Welstandskader Zuidasdok. Met het welstandskader wordt niet geregeld waar toegangswegen al dan niet zijn toegestaan. Dit wordt geregeld in andere kaders en plannen, zoals het bestemmingsplan Zuidasdok.
2.	De VVB acht de ambitie om de nieuwe taluds en bermen van een groene bodembedekking te voorzien slechts beperkt realiseerbaar.	In het Ambitiedocument Zuidasdok is de ambitie geuit om het Zuidasdokgebied te ontwikkelen als een samenhangende groene corridor. Onder meer de bermen en taluds worden voorzien van een groene inrichting. Het ambitiedocument is, wat betreft de welstandscriteria voor bouwwerken, uitgewerkt in het Welstandskader Zuidasdok. Het welstandskader spreekt zich niet uit over de inrichting van de bermen en taluds, maar waarborgt de groene inrichting van het gebied ten aanzien van welstandscriteria voor bouwwerken.
3.	Ook verzoekt de VVB om gedurende de bouw van het Zuidasdok de afscherming nabij het Beatrixpark een groen uiterlijk te geven om de aanwezige flora en fauna een tijdelijk onderkomen te geven.	Bij het oprichten van tijdelijke bouwwerken blijft op grond van de wet een toetsing aan welstandscriteria achterwege. Dit betekent dat een aanvraag om omgevingsvergunning voor een tijdelijk bouwwerk niet wordt getoetst aan het Welstandskader Zuidasdok of andere geldende welstandsnota's. Omdat het belang van een hoogwaardige uitstraling van de Zuidas, ook tijdens de bouw van het Zuidasdok en andere projecten, wordt onderschreven worden er wel via andere wegen eisen gesteld aan de

		<p>uitstraling van bouwplaatsen in Zuidas. Ter plaatse van het Beatrixpark geldt dat deze afscherming een groene uitstraling dient te hebben en aan moet sluiten op de omgeving.</p>
4.	<p>Voorts stelt de VVB voor om de geluidschermen te voorzien van zonnepanelen. Eveneens verzoekt de vereniging om de vier dienstgebouwen te voorzien van zonnepanelen en groen. Daarbij dient met name het dienstgebouw bij het Beatrixpark te worden omringd door groen. Dit laatste ter voorkoming van graffiti-spuiters.</p>	<p>Het Welstandskader Zuidasdok bevat de welstandscriteria voor bouwwerken die in het kader van het Zuidasdokproject worden opgericht. Het voorschrijven van zonnepanelen op geluidschermen of zonnepanelen via een welstandskader is niet mogelijk. Het welstandskader maakt het aanbrengen van zonnepanelen op geluidschermen en dienstgebouwen echter ook niet onmogelijk. Ten aanzien van dienstgebouwen is de eis gesteld dat deze hoogwaardig en terughoudend zijn vormgegeven en integraal deel uitmaken van het ontwerp van de openbare ruimte op de tunneldaken. Met deze eis wordt gewaarborgd dat deze bouwwerken onderdeel uitmaken van de groene inrichting van het gebied.</p>
5.	<p>Volgens de VVB dient te worden onderzocht of de ondergrondse waterberging die bij de oostelijke tunnelmond in de buurt van het Beatrixpark zal worden gegraven op natuurlijke wijze kan worden gefilterd. Dit water kan gebruikt worden voor het realiseren van een waterval, die op zijn beurt bijdraagt aan het verstoren van geluidsoverlast van verkeer. Het water kan door middel van de opgewekte zonne-energie van de geluidschermen worden rondgepompt. Onder de kunstmatige waterval kan men fietsen en wandelen richting de OVT/Daklaan.</p>	<p>De mogelijkheid van een waterval is een sympathiek initiatief van de VVB. Een dergelijke waterval maakt echter geen onderdeel uit van Zuidasdok. Indien hier in de toekomst wel initiatieven voor worden ontwikkeld, is een welstandskader niet de plek om dit op te nemen. Het schrijft immers niet voor welke bouwwerken er (mogelijk) worden opgericht, maar stelt uitsluitend eisen aan bouwwerken indien deze er komen.</p>

III.	Vereniging Beethoven Beethovenstraat - Parnassusweg	
1.	De VBP maakt zich zorgen over de waterhuishouding in combinatie met de geplande ondergrondse bebouwing en versterking in de Zuidas.	De zorgen van de vereniging zijn bekend. In het kader van verschillende projecten, waaronder Zuidasdok, wordt de nodige aandacht besteed aan de waterhuishouding in de Prinses Irenebuurt. Met de vereniging wordt in een ander verband gesproken over de waterhuishouding in relatie tot bouwplannen op Zuidas, waaronder het Zuidasdok. Het Welstandskader Zuidasdok beperkt zich tot welstandscriteria voor bouwwerken van het Zuidasdokproject en spreekt zich niet uit over verdere bebouwing of verstedelijking in Zuidas.
2.	Het welstandskader geeft de Prinses Irenegracht weer, terwijl deze gracht niet gerealiseerd zal worden. Daarnaast is de Minervalaan in de afbeeldingen aangewezen als voetgangersgebied. De VBP verzoekt om opheldering. Daarnaast wenst de vereniging te vernemen waarom de tekeningen niet overeenkomen met de informatie die is gegeven aan de buurt.	In het Uitvoeringsbesluit Strawinsky zijn in verband met de verhoogde ligging van de Strawinskylaan voor in ieder geval de aankomende 10-15 jaar, de plannen voor de aanleg van de Prinses Irenegracht komen te vervallen. Bovendien is de Minervalaan niet alleen voetgangersgebied, maar zijn hier ook fietsers toegestaan die de fietsparkeergarage Zuidplein betreden. Naar aanleiding van de inspraakreactie van de vereniging is geconstateerd dat verouderde ondergronden zijn gebruikt voor de afbeeldingen. In het definitieve welstandskader worden de desbetreffende afbeeldingen aangepast.
3.	De Visie Zuidas spreekt over twee inrichtingsprincipes, te weten Zuidaskwaliteit en Puccini. In het welstandskader wordt gesproken over hoogwaardige kwaliteit. De VBP vraagt zich af of het materiaalgebruik in Zuidaskwaliteit wordt doorgezet in het gebied waarop het welstandskader van toepassing is.	Het Welstandskader Zuidasdok beperkt zich tot welstandscriteria voor bouwwerken die in het kader van het project Zuidasdok worden gerealiseerd. De inrichting van de openbare ruimte valt buiten de reikwijdte van dit welstandskader. Voor de inrichting van de openbare ruimte in Zuidas zijn de geldende beleidskaders onverkort van toepassing.

4.	De VBP verzoekt om verduidelijking van de gehanteerde vage begrippen zoals internationale allure, hoogwaardig architectuurbeeld, chique maar ingetogen, internationaal, tijdloos, etc.	De criteria die het welstandskader stelt, zijn niet vrijblijvend of abstract maar juist richtinggevend voor het uiteindelijke ontwerp. Een nadere invulling van de begrippen wordt niet nodig en niet wenselijk geacht om de aannemer de ruimte te bieden voor zijn eigen ontwerp. Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor bouwen zal het bevoegd gezag, in dit geval het college van burgemeester en wethouders, het ontwerp toetsen aan het welstandskader. Het bevoegd gezag zal hierbij advies inwinnen bij de Commissie voor Monumenten en Welstand. Deze commissie bestaat uit onafhankelijke deskundigen op het gebied van stedenbouw, architectuur en architectuurhistorie. De commissie toetst het plan aan de welstandscriteria en waarborgt dat het uiteindelijke ontwerp past binnen de uitgangspunten zoals verwoord in het Welstandskader Zuidasdok.
5.	Ook vraagt de VBP zich af wat ten aanzien van de tunnelmonden en dienstgebouwen wordt bedoeld met: de relatie met de omgeving van de groene corridor moet herkenbaar zijn en blijven.	Het uitgangspunt van het Zuidasdok is dat dit gebied als een samenhangend en groen geheel wordt gerealiseerd. Hierbij is het van belang dat gebouwen en bouwwerken opgaan in de omgeving.
6.	De VBP wenst nogmaals te reageren op de versie van het welstandskader die zal ontstaan na het verwerken van de inspraakreacties of een nadere gedetailleerde uitwerking van het begrippenkader.	Na verwerking van de inspraakreacties wordt het (gewijzigde) Welstandskader Zuidasdok ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden. Na vaststelling van het welstandskader door de gemeenteraad bestaat er geen mogelijkheid meer om inhoudelijk op het welstandskader te reageren. Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor bouwen, waarbij sprake is van een gedetailleerde uitwerking van de plannen, wordt het plan getoetst aan het Welstandskader Zuidasdok. Tegen de verleende omgevingsvergunningen kunnen rechtsmiddelen worden aangewend.

IV.	ORAM	
1.	De ORAM mist concrete ontwerpeisen en materiaalkeuzes waaraan de gebouwen en objecten zullen worden getoetst. Daarom verzoekt zij ontwerpeisen en materiaalkeuzes die passen bij de hoogwaardige inrichting van de Zuidas aan de huidige welstandscriteria toe te voegen. De organisatie acht het wenselijk om het welstandskader te voorzien van een inhoudelijk en beter toetsingskader.	De criteria die het welstandskader stelt, zijn niet vrijblijvend of abstract maar juist richtinggevend voor het uiteindelijke ontwerp. Een nadere invulling van de begrippen wordt niet nodig en niet wenselijk geacht om de aannemer de ruimte te bieden voor zijn eigen ontwerp. Met de toetsing door de Commissie voor Welstand en Monumenten, die bestaat uit onafhankelijke deskundigen op het gebied van stedenbouw, architectuur en architectuurhistorie, wordt gewaarborgd dat het uiteindelijke ontwerp past binnen de uitgangspunten zoals verwoord in het Welstandskader Zuidasdok. Aldus wordt aansluiting bij de hoogwaardige uitstraling binnen Zuidas nagestreefd.
2.	Voorts zijn gehanteerde begrippen, zoals hoogwaardig architectuurbeeld, internationale allure en hoog reizigerscomfort, onvoldoende SMART en multi-interpretabel, aldus de ORAM. De ORAM verzoekt om opheldering van de begrippen en een formulering van criteria waaraan voornoemde ambities getoetst gaan worden. Het toetsingskader kan uiteengezet worden in verscheidene schaalniveaus; de grotere schaal, de directe omgeving en het bouwwerk. Tot slot verzoekt de organisatie om referentiebeelden op te nemen om de definities te duiden.	Een nadere invulling van de begrippen en het opnemen van referentiebeelden wordt niet nodig en niet wenselijk geacht. De aannemer wordt juist ruimte geboden voor zijn eigen ontwerp. Het ontwerp dient te voldoen aan de criteria die het Welstandskader Zuidasdok stelt, waarbij de gehanteerde begrippen richtinggevend zijn.
3.	Het eindbeeld van Zuidasdok is een versobering van het oorspronkelijke plan zoals neergelegd in het 'Basisdocument Zuidas 2000'. Dit mag volgens de ORAM echter niet tot gevolg hebben dat de beleving van het Zuidasdok door de gebruiker als sober wordt ervaren. Begrippen als 'sober, ingetogen en terughoudend' horen daarom niet thuis in het welstandskader. De ORAM verzoekt om een hoogwaardige uitstraling en internationale allure van het Zuidasdok.	Evenals de ORAM zijn wij van oordeel dat een hoogwaardige uitstraling en internationale allure van het Zuidasdok van belang is. Termen als ingetogen en terughoudend worden gebruikt om te waarborgen dat de bouwwerken van Zuidasdok opgaan in de omgeving en aldus een samenhangend geheel ontstaat.